

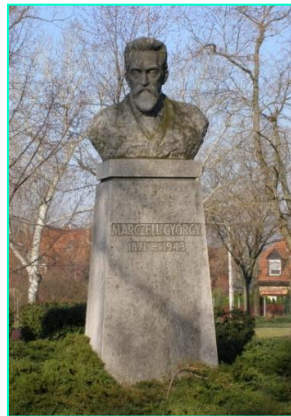
A polgári és katonai repülőgépes közlekedés fejlődése igényelte a légkör magasabb rétegeinek pontosabb ismeretét, a légköri folyamatok előrejelzését. Ez vezetett el oda, hogy a rendszeres rádiószondázáshoz megfelelő, állandó obszervatóriumot létesítsenek. Az Obszervatórium helyének kiválasztásában a reptérhez való viszonylagos közelség is szerepet játszott. Az építkezés 1951-ben indult Budapest 18. kerületében, a Gillice tér 39. alatti füves területen. Az aerológiai pavilon és a központi épület készült el először, s 1952. május 1-jén, hajnali 4 órakor már innen bocsátották fel a rádiószondát. Az Obszervatórium irányításával az országban nyolc helyen végeztek rendszeres pilotázó magassági szélmérést.

Az Obszervatórium a nyolcvanas években

Az Aerológiai Obszervatórium 1956. május 24-én vette fel Marczell György nevét. A névadó mellszobrát 1957. október 4-én avatták fel az intézmény parkjában, ahol a mai napig is áll. Az 50-es évek derekán elindult a műszerfejlesztés is. 1954-től kezdődően az Obszervatórium hosszú ideig a magyarországi napsugárzás mérésekhez kapcsolódó kutatási és mérési tevékenység bázisa volt. 1961-től végeztek csapadékfizikai és levegőkémiai kutatásokat,

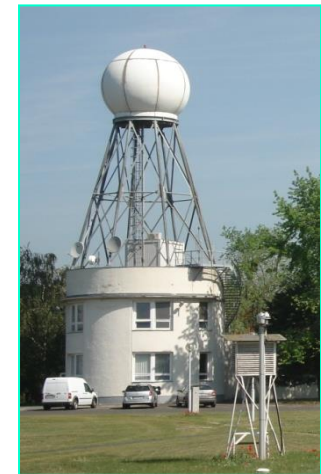
így az intézmény rövid idő alatt a légkörfizika és a levegőkémia nemzetközi hírű kutatóhelyévé vált. 1967-ben indult a műholdképek vétele, 1969-ben elkezdődött a magaslégköri ózontartalom meghatározása. Az Országos Meteorológiai Intézet működésének századik évében, 1970-ben átalakult, Országos Meteorológiai Szolgálat néven három központi intézettel működött tovább. Ezek egyike lett – az Obszervatórium jogutódjaként – a Központi Légkörfizikai Intézet (KLFI), népszerű nevén KLÖFI. Marczell György nevét 1992-ben kapta vissza az intézmény.

Marczell György szobra az Obszervatórium kertjében

A 70-es évektől kezdődően az Obszervatórium a meteorológiai mérés technika fellegvára lett. A légkörfizikai, az aerológiai és a levegőkémiai mérések mellett a hazai radarmeteorológia központjává vált. 1996 óta az országos hálózatot alkotó földfelszíni mérések szakmai felügyeletét is az Obszervatóriumból látják el. Ebben az időszakban kezdődött a felszíni meteorológiai mérő- és megfigyelő-hálózat automatizálása is. 2013-ban a Levegőtisztaság-védelmi Referencia Központ Obszervatóriumba helyezéseével tovább bővült az itt folyó tevékenységek köre.

A Marczell György Főobszervatórium – méltó módon régi, nagy híréhez, – jelenleg is a meteorológiai és levegőkörnyezeti mérés-technika magyarországi központja. Az Obszervatóriumban megtalálhatóak a hagyományos megfigyelési eszközök, felszíni automata állomás, légköri radioaktivitás-mérő, levegőkémiai és légkörfizikai mérőeszközök, műholdvevő antenna, időjárás radar és távérzékelési eszközök mellett műszerkalibráló laboratórium, valamint levegőtisztaság-védelmi és levegőkémiai laboratórium is. Itt történik a teljes országos megfigyelő-hálózat irányítása is.

Időjárás radar az Obszervatóriumban

A kor legújabb kihívásainak megfelelően szükségessé vált az Obszervatóriumban működő földfelszíni automata állomás felújítása. A munkálatok megkezdésekor merült fel az ötlet, hogy a mérőkert átalakításával egyidejűleg a meteorológiai mérés technika múltját, jelenét és jövőjét ismertető tanösvényt hozzunk létre. Ezzel szeretnénk bemutatkozni az általános iskolák, gimnáziumok, egyetemi hallgatók, szakmai és civil szervezetek hozzánk látogató vendégeinek.

Gondos tervezéssel, sok munkával, műszerek beszerzésével indult a tanösvény megvalósítása, amely mostanra elérte végső formáját, így a mérőeszközök és a méréstechnika bemutatása révén tovább bővült tevékenységünk.

A kertben tett pár száz méteres séta a meteorológiai műszerek világába kalauzol a kezdetektől a ma használatos legmodernebb meteorológiai mérőeszközökig.

MILOS 500 automata meteorológiai állomás

A tanösvény dr. Ambrózy Pál meteorológus nevét viseli. Ambrózy Pál már gimnazista korában elkötelezte magát a meteorológia mellett. 1955-ben szerzett meteorológus diplomát, majd az év szeptemberétől 1990-ig, nyugdíjba vonulásáig az Országos Meteorológiai Szolgálat alkalmazottja volt. Kezdetben dinamikus meteorológiával foglalkozott, miközben részt vett a rádiószondázásban, a szinoptikus előrejelzésben és a balatoni viharjelzésben is. 1963-ban doktori címet szerzett. 1974-ben a Központi Meteorológiai Intézet igazgatójává nevezték ki.

Nyugdíjba vonulása után, 1991-ben a Magyar Meteorológiai Társaság elnökévé választották. Több mint fél évszázadot töltött a meteorológia szolgálatában.

Dr. Ambrózy Pál

A tanösvény előzetes bejelentkezést követően látogatható.

**Bejelentkezés:
06-20/443-1596**

**További információ:
www.met.hu**

Kiadja az Országos Meteorológiai Szolgálat
Kiadásért felel az OMSZ elnöke

Marczell György Főosztályvezető és Ambrózy Pál Meteorológiai Tanösvény

